

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «ІНО КНУБА»

Олександр САМОЙЛОВ

«22» 09 2026 р.

Кафедра девелопменту та просторового планування

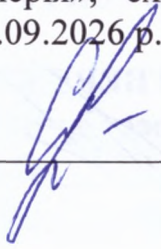
**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ»**

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
денної, заочної, дистанційної, дуальної форми навчання
галузь знань G «Інженерія, виробництво та будівництво»
спеціальність G19 «Будівництво та цивільна інженерія»
Освітньо-професійна програма: «Девелопмент»

Статус дисципліни: обов'язкова

Київ - 2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Просторове планування» укладена на основі освітньо-професійної програми «Девелопмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності G19 «Будівництво та цивільна інженерія», схваленої Науково-методичною радою ВСП «ІНО КНУБА» від 22.09.2026 р., протокол № 2/2026-2027.

Укладач: І.І. Самойлова, к. держ. упр., доцент, доцент кафедри девелопменту та просторового планування

Гарант освітньо-професійної програми М.А. Дружинін, д.т.н, доцент, професор кафедри девелопменту та просторового планування

РПНД розглянуто та схвалено кафедрою девелопменту та просторового планування протокол від 18.09.2026 р., №02/09.

Завідувач кафедри В.А. Чудовська, к.е.н, ст.н.с.

Голова НМР Д.Е. Прусов, д.т.н, професор, завідувач кафедри будівництва та інформаційних технологій

ЗМІСТ

1. ПЕРЕДМОВА	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	6
4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	16
7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	18
8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	22
9. ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ	24

1. ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Просторове планування» є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Девелопмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю G19 «Будівництво та цивільна інженерія». Її місце в освітній програмі визначається необхідністю формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння принципів організації територій, їх функціонального використання в контексті містобудівної політики.

Актуальність дисципліни «Просторове планування» зумовлена необхідністю формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння принципів організації та розвитку територій, раціонального використання земельних ресурсів, формування якісного, безпечного та сталого середовища для життєдіяльності населення. Особливої актуальності дисципліна набуває в умовах відновлення та просторової трансформації територій України, що потребує комплексного підходу до планування відновлення населених пунктів, розвитку інфраструктури, реконструкції та ревіталізації територій, раціонального використання земель і формування нових центрів економічної активності. Для майбутніх фахівців у сфері девелопменту знання принципів просторового планування є необхідною передумовою обґрунтованого вибору території для реалізації проєкту, оцінювання її девелоперського потенціалу та формування ефективної концепції розвитку нерухомості.

Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти знань про теоретичні та практичні засади просторового планування територій, а також навичок розроблення, аналізу та застосування документації з просторового розвитку на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Завдання навчальної дисципліни: формування системного розуміння сутності та принципів просторового планування, його ролі в управлінні розвитком територій та забезпеченні сталого розвитку; ознайомлення із системою просторового планування в Україні, її рівнями, суб'єктами, повноваженнями та основними видами планувальної документації; формування знань про склад, структуру та зміст документації з просторового планування; вивчення порядку організації розроблення, погодження та затвердження планувальної документації, а також механізмів її реалізації, моніторингу та оновлення; ознайомлення з європейськими підходами до просторового планування та визначення можливостей використання відповідного досвіду в Україні; формування здатності оцінювати потенціал територій для девелопменту, визначати можливі напрями їх освоєння, реконструкції, ревіталізації та комплексного розвитку; формування навичок обґрунтування просторових рішень у девелопменті.

Здобувачі вищої освіти повинні **знати:** теоретичні та методологічні засади просторового планування, систему просторового планування в Україні та країнах ЄС, види, склад і зміст планувальної документації, порядок її розроблення та реалізації, відновлення і ревіталізації територій, а також особливості взаємодії просторового планування з будівництвом і девелопментом.

Здобувачі вищої освіти повинні **вміти:** аналізувати території та земельні ділянки, працювати з документацією з просторового планування, визначати просторові та містобудівні обмеження, оцінювати девелоперський потенціал територій, формувати й порівнювати альтернативні просторові рішення та обґрунтовувати оптимальні рішення щодо розвитку територій і реалізації девелоперських проєктів на засадах сталого розвитку.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Просторове планування» має виражений міждисциплінарний характер і забезпечує інтеграцію знань із містобудування, економіки, права, управління, географії, екології та девелопменту нерухомості. Її вивчення сприяє формуванню цілісного підходу до оцінювання територій та прийняття управлінських і інвестиційних рішень.

Методи навчання. Методи, які використовуються при вивченні навчальної дисципліни: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний, дослідницький.

Форми організації занять. Освітній процес організовується у формі лекційних і практичних занять, самостійної роботи здобувачів, індивідуально-консультаційної роботи,

розгляду та аналізу ситуаційних завдань і професійних кейсів, виконання контрольної роботи.

Форми та засоби діагностики результатів навчання. Контроль результатів навчання здійснюється у формах поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль спрямований на перевірку систематичності та якості засвоєння навчального матеріалу, сформованості практичних умінь і здатності застосовувати інструменти просторового планування до професійно-орієнтованих ситуацій у сфері девелопменту. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.

Основними засобами діагностики є: усне та/або письмове опитування за матеріалами лекцій і самостійного опрацювання; тестування, у тому числі комп'ютерне тестування в системі Google Classroom/ MOODLE; розв'язання ситуаційних, аналітичних і розрахункових завдань; виконання та захист практичних робіт; аналітичні записки, презентації результатів самостійної роботи; контрольна робота; залікове завдання, що включають тестову, теоретико-аналітичну та ситуаційну складову.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Показники	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Обов'язкова	
Модулів – 2	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2	1- й	1- й
Загальні кількість годин – 90	Семестр	
	2- й	2- й
	Лекції	
	12 год.	8 год.
	Практичні заняття	
	12 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	66 год.	76 год.
	Контрольна робота	Контрольна робота
	Форма підсумкового контролю: залік	

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями та програмними результатами навчання:

Посилання на програмні компетентності	Програмний результат навчання
ЗК06. Прагнення до збереження навколишнього середовища. СК09. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, що впливають на формування технічних рішень.	ПРН07. Розробляти заходи з охорони праці та навколишнього середовища при проведенні досліджень та у виробничій діяльності.
ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. СК02. Здатність розробляти та реалізовувати проекти в галузі будівництва та цивільної інженерії	ПРН09. Підбирати сучасні матеріали, технології і методи виконання процесу будівельного виробництва, враховуючи архітектурно-планувальну, конструктивну частину проекту та базу будівельної організації.
ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. СК01. Здатність інтегрувати спеціалізовані концептуальні знання в галузі будівництва та цивільної інженерії, у поєднанні з дотриманням чинних нормативно-правових документів у сфері архітектури та будівництва, для вирішення складних інженерних задач відповідно до спеціалізації. СК09. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, що впливають на формування технічних рішень.	ПРН12. Здатність розв'язувати проблеми будівництва та цивільної інженерії у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год)	Практичні заняття (год.)	Інд.- конс. робота під керівниц твом виклада ча (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
Модуль 1 = 1.5 залікових кредити (45 год)						
ЗМ 1. Теоретико-інституційні основи просторового планування (Теми 1-5)						
T.1	Теоретичні засади просторового планування.	1	1	0	7	9
T.2	Система просторового планування в Україні.	1	1	0	7	9
T.3	Системи просторового планування територій в країнах ЄС.	2	2	0	5	9
T.4	Просторове планування та девелопмент.	1	1	0	7	9
T.5	Сталий розвиток, відновлення та ревіталізація територій.	1	1	0	7	9
Всього по модулю 1		6	6	0	33	45
Форма контролю – модульна контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40 хв)						
Модуль 2 = 1.5 залікових кредити (45 год)						
ЗМ 2. Організація системи просторового планування (Теми 6-11)						
T.6	Склад та зміст документації з просторового планування.	1	1	0	6	8
T.7	Організація розроблення та затвердження документації з просторового планування.	1	1	0	6	8
T.8	Комплексний план просторового розвитку території територіальної громади.	1	1	0	6	8
T.9	Генеральний план населеного пункту.	1	1	0	5	7
T.10	Детальний план території.	1	1	0	5	7
T.11	Обґрунтування просторових рішень у девелопменті.	1	1	0	5	7
Всього по модулю 2		6	6	0	33	45
Форма контролю – модульна контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40 хв)						
Форма підсумкового контролю – залік						
Разом годин з курсу		12	12	0	66	90

Заочна форма навчання

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год)	Практичні заняття (год.)	Інд.- конс. робота під керівниц твом виклада ча (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
Модуль 1 = 1.5 залікових кредити (45 год)						
ЗМ 1. Теоретико-інституційні основи просторового планування (Теми 1-5)						
T.1	Теоретичні засади просторового планування.	1	1	0	7	9
T.2	Система просторового планування в Україні.	1	1	0	8	10
T.3	Системи просторового планування територій в країнах ЄС.	2	0	0	8	10
T.4	Просторове планування та девелопмент.	0	0	0	8	8
T.5	Сталий розвиток, відновлення та ревіталізація територій.	0	0	0	8	8
Всього по модулю 1		4	2	0	39	45
Форма контролю – модульна контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40 хв)						
Модуль 2 = 1.5 залікових кредити (45 год)						
ЗМ 2. Організація системи просторового планування (Теми 6-11)						
T.6	Склад та зміст документації з просторового планування.	1	1	0	6	8
T.7	Організація розроблення та затвердження документації з просторового планування.	1	1	0	6	8
T.8	Комплексний план просторового розвитку території територіальної громади.	2	2	0	5	9
T.9	Генеральний план населеного пункту.	0	0	0	6	6
T.10	Детальний план території.	0	0	0	7	7
T.11	Обґрунтування просторових рішень у девелопменті.	0	0	0	7	7
Всього по модулю 2		4	4	0	37	45
Форма контролю – модульна контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40 хв)						
Форма підсумкового контролю – залік						
Разом годин з курсу		8	6	0	76	90

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1
ТЕОРЕТИКО-ІНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ
ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ.

План лекційного заняття

1. Поняття та сутність просторового планування.
2. Методологічні основи просторового планування розвитку територій.
3. Тенденції розвитку просторового планування територій.
4. Взаємозв'язок просторового планування з містобудуванням, землеустроєм, регіональним розвитком, будівництвом та девелопментом.

План практичного заняття

1. Визначення сутності та основних понять просторового планування.
2. Просторове планування: поняття, мета, завдання.
3. Основні принципи та функції просторового планування.
4. Методологічні підходи до просторового планування.
5. Взаємозв'язок просторового планування з містобудуванням, землеустроєм та девелопментом.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Еволюція поняття та підходів до просторового планування.
2. Просторове планування як інструмент управління розвитком територій.
3. Принципи сталого просторового розвитку територій.
4. Сучасні тенденції трансформації просторового планування.
5. Які можливості створює просторове планування для реалізації девелоперських проєктів на досліджуваній території?
6. Дослідження просторового потенціалу обраної території та визначення перспектив її розвитку.

Рекомендована література

Основна [1; 4; 5].
Додаткова [2; 4].
Нормативно-правове забезпечення [1].
Інтернет-ресурси [3; 4; 7].

ТЕМА 2. СИСТЕМА ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ В УКРАЇНІ.

План лекційного заняття

1. Поняття та сутність системи просторового планування в Україні.
2. Принципи функціонування системи просторового планування.
3. Просторове планування на державному рівні.
4. Просторове планування на регіональному рівні.
5. Просторове планування на місцевому рівні.
6. Значення системи просторового планування для будівництва та девелопменту.

План практичного заняття

1. Структура системи просторового планування в Україні.
2. Суб'єкти просторового планування та їх повноваження.
3. Просторове планування на державному рівні.
4. Просторове планування на регіональному рівні.
5. Просторове планування на місцевому рівні.
6. Порівняльний аналіз системи просторового планування територіальних громад.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Нормативно-правові засади просторового планування в Україні.

2. Характеристика рівнів просторового планування в Україні.
3. Еволюція системи просторового планування України.
4. Просторове планування як інструмент регулювання будівельної діяльності.
5. Роль просторового планування у формуванні інвестиційної привабливості територій.
6. Значення планувальної документації для девелоперської діяльності.
7. Проблеми функціонування системи просторового планування в Україні.
8. Перспективи вдосконалення системи просторового планування України з урахуванням європейського досвіду.

Рекомендована література

Основна [2; 3; 4; 5; 6].
 Додаткова [2; 3; 4].
 Нормативно-правове забезпечення [1; 2; 5; 7].
 Інтернет-ресурси [1; 3; 4; 5; 6].

ТЕМА 3. СИСТЕМИ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ В КРАЇНАХ ЄС.

План лекційного заняття

1. Поняття та роль просторового планування в країнах Європейського Союзу.
2. Моделі та типи систем просторового планування в країнах ЄС.
3. Система просторового планування в Швеції.
4. Система просторового планування в Німеччині.
5. Система просторового планування в Нідерландах.
6. Система просторового планування в Фінляндії.

План практичного заняття

1. Моделі та типи систем просторового планування в країнах ЄС.
2. Система просторового планування в Швеції.
3. Система просторового планування в Німеччині.
4. Система просторового планування в Нідерландах.
5. Система просторового планування в Фінляндії.
6. Порівняння системи просторового планування в Швеції, Німеччині та Фінляндії.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Особливості формування систем просторового планування в країнах Європейського Союзу.
2. Основні принципи європейського просторового планування.
3. Рівні просторового планування в країнах ЄС та особливості їх взаємодії.
4. Інституційне забезпечення просторового планування в країнах ЄС.
5. Моделі систем просторового планування європейських країн.
6. Участь громадськості у просторовому плануванні країн ЄС.
7. Цифровізація просторового планування в країнах ЄС.
8. Просторове планування та девелопмент у країнах ЄС.
9. Європейський досвід просторового планування як орієнтир для вдосконалення системи України.

Рекомендована література

Основна [1; 4; 5; 6].
 Додаткова [2; 3; 4].

ТЕМА 4. ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ДЕВЕЛОПМЕНТ.

План лекційного заняття

1. Взаємозв'язок просторового планування та девелопменту нерухомості.

2. Територія та земельна ділянка як об'єкт девелопменту.
3. Просторові обмеження девелопменту.

План практичного заняття

1. Визначення взаємозв'язку просторового планування та девелопменту.
2. Територія та земельна ділянка як об'єкт девелопменту.
3. Оцінювання просторового та містобудівного потенціалу земельної ділянки.
4. Оцінювання девелоперської привабливості земельної ділянки.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Роль просторового планування у формуванні ринку нерухомості.
2. Вплив містобудівної документації на девелоперську діяльність.
3. Фактори, що визначають девелоперську привабливість території.
4. Функціональне призначення території та можливості його використання у девелопменті.
5. Визначення найбільш ефективного використання земельної ділянки у девелопменті.
6. Просторове планування як інструмент зниження ризиків девелоперського проєкту.

Рекомендована література

Основна [1; 4; 5].
Додаткова [2; 4].
Нормативно-правове забезпечення [1].
Інтернет-ресурси [3; 4; 7].

ТЕМА 5. СТАЛИЙ РОЗВИТОК, ВІДНОВЛЕННЯ ТА РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЙ.

План лекційного заняття

1. Сталий розвиток у девелопменті та просторовому плануванні.
2. Ревіталізація та комплексний розвиток територій.
3. Просторове планування в умовах відновлення та розвитку територій України.
4. Девелопмент у процесах відновлення та ревіталізації територій.

План практичного заняття

1. Визначення проблем та потенціалу території. Оцінювання території з позицій сталого розвитку.
2. Визначення напрямів ревіталізації території.
3. Просторове планування територій у процесі відновлення України.
4. Девелопмент як інструмент реалізації проєктів відновлення та ревіталізації.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Концепція сталого розвитку територій та її значення для просторового планування.
2. Взаємозв'язок просторового планування, сталого розвитку та девелопменту.
3. Поняття, види та основні принципи ревіталізації територій.
4. Реконструкція та адаптивне повторне використання існуючих будівель і територій.
5. Просторове планування в умовах повоєнного відновлення територій України.
6. Ризики реалізації девелоперських проєктів на територіях відновлення та ревіталізації.
7. Перспективи формування нової моделі просторового розвитку територій України в умовах відновлення.

Рекомендована література

Основна [1; 4; 5].
Додаткова [2; 4].
Інтернет-ресурси [3; 4; 7].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ

ТЕМА 6. СКЛАД ТА ЗМІСТ ДОКУМЕНТАЦІЇ З ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ.

План лекційного заняття

1. Поняття та значення документації з просторового планування.
2. Містобудівна документація.
3. Документація із землеустрою та її роль у просторовому плануванні.
4. Взаємозв'язок містобудівної документації та документації із землеустрою.

План практичного заняття

1. Поняття та значення документації з просторового планування
2. Містобудівна документація.
3. Документація із землеустрою.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Поняття та система документації з просторового планування.
2. Класифікація документації з просторового планування за рівнями планування.
3. Склад і зміст документації державного рівня просторового планування.
4. Просторові дані та геоінформаційне забезпечення планувальної документації.
5. Взаємозв'язок документації з просторового планування із документацією у сфері землеустрою.
6. Ієрархія та взаємоузгодженість документів просторового планування.
7. Внесення змін, актуалізація та моніторинг документації з просторового планування.
8. Публічність і доступність документації з просторового планування.
9. Значення документації з просторового планування для будівництва та девелопменту.

Рекомендована література

Основна [2; 3; 4; 5; 6].
Додаткова [2; 3; 4].
Нормативно-правове забезпечення [1; 2; 3; 5; 7].
Інтернет-ресурси [1; 2; 3; 4; 5; 6].

ТЕМА 7. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРОБЛЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ З ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ.

1. Суб'єкти організації розроблення документації з просторового планування.
2. Замовники і розробники містобудівної документації.
3. Замовники і розробники документації із землеустрою.
4. Порядок та етапи розроблення документації з просторового планування.
5. Громадська участь та стратегічна екологічна оцінка в розробленні документації з просторового планування.
6. Погодження та затвердження документації з просторового планування.
7. Реалізація та оновлення документації з просторового планування.

План практичного заняття

1. Визначення учасників процесу розроблення документації з просторового планування.

2. Розмежування функцій замовника та розробника документації.
3. Алгоритм організації розроблення документації з просторового планування.
4. Аналіз вихідних даних для розроблення документації.
5. Громадська участь у процесі просторового планування.
6. Стратегічна екологічна оцінка документації з просторового планування.
7. Погодження та затвердження документації.
8. Реалізація планувальних рішень та моніторинг.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Нормативно-правове забезпечення організації розроблення документації з просторового планування.
2. Повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері просторового планування.
3. Роль замовника у процесі розроблення планувальної документації.
4. Функції, права та відповідальність розробника документації з просторового планування.
5. Особливості організації розроблення містобудівної документації та документації із землеустрою.
6. Формування завдання на розроблення документації з просторового планування.
7. Публічність та доступність затвердженої документації з просторового планування.
8. Ризики та проблеми організації процесу просторового планування в Україні.
9. Роль інвесторів та девелоперів у процесах просторового планування.
10. Дослідження процедури розроблення та затвердження документації з просторового планування на прикладі конкретної територіальної громади»

Рекомендована література

Основна [2; 3; 4; 5; 6].
 Додаткова [2; 3; 4].
 Нормативно-правове забезпечення [1; 2; 3; 5; 7].
 Інтернет-ресурси [1; 2; 3; 4; 5; 6].

ТЕМА 8. КОМПЛЕКСНИЙ ПЛАН ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.

План лекційного заняття

1. Поняття, мета та призначення комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади.
2. Структура та склад комплексного плану.
3. Реалізація комплексного плану та моніторинг його виконання.
4. Комплексний план як основа для девелопменту територій.

План практичного заняття

1. Визначення ролі комплексного плану у системі просторового планування.
2. Аналіз структури та змісту комплексного плану.
3. Комплексний план як інформаційна основа девелоперської діяльності.
4. Аналіз конкретної земельної ділянки за матеріалами комплексного плану.
5. Реалізація та моніторинг комплексного плану.
6. Оцінювання девелоперського потенціалу земельної ділянки за матеріалами комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Роль комплексного плану в системі просторового планування України.
2. Територіальна громада як об'єкт комплексного просторового планування.
3. Структура та зміст комплексного плану просторового розвитку території громади.

4. Комплексний план як основа для інвестиційного розвитку територіальної громади.
5. Комплексний план як інформаційна база для девелоперської діяльності.
6. Механізми реалізації комплексного плану та взаємодія органів місцевого самоврядування, бізнесу і громади.
7. Моніторинг реалізації комплексного плану та оцінювання ефективності просторового розвитку території.
8. Оновлення та актуалізація комплексного плану відповідно до потреб розвитку громади.
9. Практика розроблення та реалізації комплексних планів територіальних громад в Україні.

Рекомендована література

Основна [2; 3; 4; 5; 6].
Додаткова [2; 3; 4].
Нормативно-правове забезпечення [1; 2; 3; 5; 7].
Інтернет-ресурси [1; 2; 3; 4; 5; 6].

ТЕМА 9. ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ.

План лекційного заняття

1. Поняття, призначення та роль генерального плану населеного пункту.
2. Мета і завдання генпланування населеного пункту.
3. Склад та структура генерального плану.
4. Реалізація генерального плану та моніторинг розвитку населеного пункту.
5. Генеральний план у системі девелопменту.

План практичного заняття

1. Визначення ролі генерального плану в системі просторового планування.
2. Аналіз існуючого стану населеного пункту.
3. Аналіз основних планувальних рішень генерального плану.
4. Моніторинг реалізації генерального плану.
5. Генеральний план як основа для девелоперських рішень.
6. Оцінювання девелоперського потенціалу території населеного пункту на основі генерального плану.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Історичний розвиток та еволюція генерального планування населених пунктів.
2. Генеральний план у системі просторового планування України.
3. Реконструкція, реновація та ревіталізація територій у генеральному плані.
4. Роль генерального плану у розвитку будівництва та нерухомості.
5. Генеральний план як інформаційна основа для девелоперського аналізу.
6. Моніторинг реалізації генерального плану та оцінювання результативності планувальних рішень.
7. Проблеми та перспективи розвитку генерального планування в Україні.

Рекомендована література

Основна [2; 3; 4; 5; 6].
Додаткова [2; 3; 4].
Нормативно-правове забезпечення [1; 2; 3; 5; 7].
Інтернет-ресурси [1; 2; 3; 4; 5; 6].

ТЕМА 10. ДЕТАЛЬНИЙ ПЛАН ТЕРИТОРІЇ.

План лекційного заняття

1. Основні завдання, принципи та функції детального плану території.
2. Підстави та організація розроблення детального плану території.

3. Склад та зміст детального плану території.
4. Детальний план території як інструмент підготовки та реалізації девелоперського проєкту.

План практичного заняття

1. Визначення ролі детального плану території у системі просторового планування.
2. Аналіз вихідних даних для розроблення детального плану території.
3. Аналіз складу та графічних матеріалів детального плану території.
4. Аналіз детального плану території та визначення можливостей реалізації девелоперського проєкту.
5. Детальний план території як інструмент підготовки девелоперського проєкту.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Детальний план території у системі просторового планування України.
2. Підстави та порядок прийняття рішення про розроблення детального плану території.
3. Склад та зміст текстових матеріалів детального плану території.
4. Склад та зміст графічних матеріалів детального плану території.
5. Екологічні аспекти детального планування територій.
6. Оцінювання девелоперського потенціалу території на основі детального плану території.
7. Проблеми та перспективи застосування детального планування територій в Україні.

Рекомендована література

Основна [2; 3; 4; 5; 6].
Додаткова [2; 3; 4].
Нормативно-правове забезпечення [1; 2; 3; 5; 7].
Інтернет-ресурси [1; 2; 3; 4; 5; 6].

ТЕМА 11. ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОСТОРОВИХ РІШЕНЬ У ДЕВЕЛОПМЕНТІ.

План лекційного заняття

1. Поняття та сутність просторових рішень у девелопменті.
2. Аналіз території та земельної ділянки для прийняття девелоперських рішень.
3. Просторові рішення в умовах сталого девелопменту.

План практичного заняття

1. Визначення факторів, що впливають на просторові рішення у девелопменті.
2. Аналіз території та земельної ділянки для прийняття девелоперських рішень.
3. Просторові рішення в умовах сталого девелопменту.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Сутність та види просторових рішень у девелопменті.
2. Критерії вибору оптимального просторового рішення.
3. Оцінювання ризиків при прийнятті просторових рішень у девелопменті.
4. Просторові рішення в умовах сталого девелопменту.
5. Роль ГІС та цифрових технологій в обґрунтуванні просторових рішень.
6. Кращі практики обґрунтування просторових рішень у сучасному девелопменті.

Рекомендована література

Основна [2; 3; 4; 5; 6].
Додаткова [7; 8; 9].
Нормативно-правове забезпечення [1; 2; 3; 5; 7].
Інтернет-ресурси [1; 2; 3; 4; 5; 6].

6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та сутність просторового планування.
2. Методологічні основи просторового планування розвитку територій.
3. Тенденції розвитку просторового планування територій.
4. Взаємозв'язок просторового планування з містобудуванням, землеустроєм та девелопментом.
5. Поняття та сутність системи просторового планування в Україні.
6. Суб'єкти у сфері просторового планування територій.
7. Об'єкти просторового планування територій.
8. Принципи функціонування системи просторового планування.
9. Просторове планування на державному рівні.
10. Просторове планування на регіональному рівні.
11. Просторове планування на місцевому рівні.
12. Значення системи просторового планування для будівництва та девелопменту.
13. Поняття та роль просторового планування в країнах Європейського Союзу.
14. Моделі та типи систем просторового планування в країнах ЄС.
15. Система просторового планування в Швеції.
16. Система просторового планування в Німеччині.
17. Система просторового планування в Нідерландах.
18. Система просторового планування в Фінляндії.
19. Порівняння системи просторового планування в Швеції, Німеччині та Фінляндії.
20. Взаємозв'язок просторового планування та девелопменту нерухомості.
21. Територія та земельна ділянка як об'єкт девелопменту.
22. Просторові обмеження девелопменту.
23. Сталий розвиток у девелопменті та просторовому плануванні.
24. Ревіталізація та комплексний розвиток територій.
25. Просторове планування в умовах відновлення та розвитку територій України.
26. Девелопмент у процесах відновлення та ревіталізації територій.
27. Поняття та значення документації з просторового планування.
28. Містобудівна документація.
29. Документація із землеустрою та її роль у просторовому плануванні.
30. Взаємозв'язок містобудівної документації та документації із землеустрою.
31. Суб'єкти організації розроблення документації з просторового планування.
32. Замовники і розробники містобудівної документації.
33. Замовники і розробники документації із землеустрою.
34. Порядок та етапи розроблення документації з просторового планування.
35. Громадська участь та стратегічна екологічна оцінка в розробленні документації з просторового планування.
36. Погодження та затвердження документації з просторового планування.
37. Реалізація та оновлення документації з просторового планування.
38. Поняття, мета та призначення комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади.
39. Територія територіальної громади як об'єкт просторового планування.
40. Структура та склад комплексного плану.
41. Комплексний план як основа для девелопменту територій.
42. Реалізація комплексного плану та моніторинг його виконання.
43. Поняття, призначення та роль генерального плану населеного пункту.
44. Мета і завдання генпланування населеного пункту.
45. Склад та структура генерального плану.
46. Реалізація генерального плану та моніторинг розвитку населеного пункту.
47. Генеральний план у системі девелопменту.

-
48. Основні завдання, принципи та функції детального плану території.
 49. Підстави та організація розроблення детального плану території.
 50. Склад та зміст детального плану території.
 51. Детальний план території як інструмент підготовки та реалізації девелоперського проєкту.
 52. Поняття та сутність просторових рішень у девелопменті.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Просторове планування» здійснюється за 100-бальною шкалою на основі накопичувальної системи та передбачає оцінювання результатів поточної навчальної діяльності, самостійної роботи, модульного контролю, контрольної роботи та підсумкового контролю у формі заліку.

Поточне оцінювання спрямоване не лише на перевірку рівня засвоєння теоретичного матеріалу, а й на визначення здатності здобувача вищої освіти застосовувати методи та інструменти просторового планування для аналізу й розв'язання професійно-орієнтованих завдань у сфері девелопменту.

Таблиця 7.1.

Розподіл балів за видами навчальної роботи – денна форма			
Змістовий модуль 1. Теоретико-інституційні основи просторового планування (Теми 1–5)			
Теми	T.1-T.2	T.3	T.4-T.5
Практичні заняття (включає самостійну роботу)	5	5	5
Модульна контрольна робота № 1 / тестування	10		
Разом за змістовий модуль 1	25 балів		
Змістовий модуль 2. Організація системи просторового планування (Теми 6–11)			
Теми	T.6-T.7	T.8-T.9	T.10-T.11
Практичні заняття (включає самостійну роботу)	5	5	5
Модульна контрольна робота № 2 / тестування	10		
Контрольна робота	20		
Разом за змістовий модуль 2	45 балів		
Поточний та індивідуальний контроль	70 балів		
Залік	30 балів		
ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЗА КУРС	100 балів		

Логіка розподілу: кожна практичне заняття оцінюється з врахуванням самостійного опрацювання – по 5 балів ($5 \cdot 6 = 30$ балів); дві модульні контрольні роботи – по 10 балів (20 балів); контрольна робота – 20 балів. Разом поточний та індивідуальний контроль – 70 балів. Підсумковий контроль – залік (максимальна кількість балів – 30 балів).

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях

Кожне практичне заняття за відповідною оцінюється максимально у 5 балів. Оцінка охоплює виконання практичного завдання та результати самостійного опрацювання матеріалу теми.

Таблиця 7.2.

Критерії оцінювання практичного заняття	
Бали	Критерії оцінювання
5	Завдання виконано в повному обсязі, правильно та самостійно; продемонстровано системне розуміння теоретичних положень, коректне застосування методів та інструментів просторового планування, належне використання професійної термінології та самостійний висновок.
4	Завдання виконано в цілому правильно і в повному обсязі; продемонстровано достатнє розуміння матеріалу, однак наявні окремі несуттєві неточності у розрахунках, аргументації, інтерпретації або оформленні результатів.
3	Основну частину завдання виконано; базові положення теми засвоєно, проте їх застосування недостатньо системне; наявні окремі помилки у виборі або застосуванні методів, побудові моделей, розрахунках чи обґрунтуванні рішень.
2	Завдання виконано частково; знання мають фрагментарний характер; здобувач має труднощі із самостійним застосуванням інструментарію, допускає суттєві помилки, висновки недостатньо обґрунтовані.
1	Виконано лише окремі елементи завдання; відсутня цілісна логіка виконання; продемонстровано лише окремі знання з теми, результати та рішення належно не обґрунтовані.
0	Завдання не виконано або поданий матеріал не відповідає його змісту; результати навчання за відповідною темою не продемонстровані.

Оцінювання самостійної роботи

Самостійна робота не утворює окремого додаткового блоку балів. Її результати інтегровано оцінюються в межах відповідного практичного заняття. Максимальна оцінка за кожну тему – 5 балів – враховує якість виконання практичного завдання, опрацювання рекомендованих джерел, виконання передбачених завдань самостійної роботи, здатність використовувати самостійно опрацьований матеріал для аналізу професійно орієнтованих ситуацій. Окремі додаткові бали за самостійну роботу не нараховуються.

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт

Модульний контроль проводиться двічі протягом семестру: модульна контрольна робота № 1 – за результатами опанування тем 1-5; модульна контрольна робота № 2 – за результатами опанування тем 6-11. Тривалість кожного модульного контролю – до 40 хвилин за рахунок часу відповідного практичного заняття. Максимальна оцінка за одну модульну контрольну роботу – 10 балів, загалом – 20 балів.

Таблиця 7.3.

Розподіл балів за модульну контрольну роботу

Вид завдання	Максимальна кількість балів
Тестові завдання на перевірку знання та розуміння основних понять, категорій, методів та інструментів	5
Теоретико-аналітичне завдання	2,5
Ситуаційне / розрахункове професійно-орієнтоване завдання	2,5
Усього	10

При оцінюванні ситуаційного / розрахункового завдання враховуються правильність вибору методу, послідовність його застосування, точність розрахунків, інтерпретація результатів.

Підсумковий контроль – залік.

Максимальна кількість балів за залік – 30 балів.

Таблиця 7.4

Структура залікового завдання

Складова заліку	Максимальна кількість балів
Тестові завдання	10
Теоретико-аналітичне питання	10
Ситуаційне / розрахунково-аналітичне завдання	10
Усього	30

Таблиця 7.5

Критерії оцінювання теоретико-аналітичного питання (10 балів)

Бали	Критерії
9-10	Повна, системна, аргументована відповідь; коректне використання професійної термінології; встановлено причинно-наслідкові зв'язки; наведено обґрунтовані приклади та/або професійні інтерпретації.
7-8	Правильна і достатньо повна відповідь з окремими несуттєвими недоліками або недостатньою глибиною окремих положень.
5-6	Основний зміст питання розкрито, але недостатньо системно; наявні окремі помилки, неточності або неповна аргументація.
3-4	Фрагментарна відповідь із суттєвими прогалинами; професійні зв'язки та аргументація розкриті частково.
1-2	Наведено лише окремі правильні положення без цілісного розкриття питання.
0	Відповідь відсутня або неправильна.

Таблиця 7.6

Критерії оцінювання ситуаційного / розрахунково-аналітичного завдання (10 балів)

Критерій	Максимальна кількість балів
Правильність ідентифікації проблеми та вихідних умов	2
Обґрунтованість вибору методу та алгоритму вирішення	1
Правильність розрахунків / моделювання	3
Інтерпретація отриманих результатів	2
Обґрунтування висновків	2
Усього	10

Заочна форма здобуття освіти

Таблиця 7.7

Розподіл балів за видами навчальної роботи – заочна форма

Змістовий модуль 1. Теоретико-інституційні основи просторового планування (Теми 1–5)				
Теми	T.1-T.2	T.3		T.4-T.5
Практичні заняття (включає самостійну роботу)	10	-		-
Модульна контрольна робота № 1 / тестування	10			
Разом за змістовий модуль 1	20 балів			
Змістовий модуль 2. Організація системи просторового планування (Теми 6–11)				
Теми	T.6-T.7	T.8	T.9	T.10-T.11
Практичні заняття (включає самостійну роботу)	10	10	-	-
Модульна контрольна робота № 2 / тестування	10			
Контрольна робота	20			
Разом за змістовий модуль 2	50 балів			
Поточний та індивідуальний контроль	70 балів			
Залік	30 балів			
ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЗА КУРС	100 балів			

Критерії оцінювання контрольної роботи

Контрольна робота має комплексний характер і спрямована на перевірку здатності здобувача вищої освіти самостійно опрацьовувати теоретичний матеріал та застосовувати його для розв'язання професійних завдань.

Таблиця 7.8

Вид завдання	Зміст	Бали
Теоретико-аналітичне завдання	Розкриття проблемного питання з аргументацією та використанням професійної термінології	10
Розрахунково-практичне завдання	Графічні матеріали	10
Усього		20

Для контрольної роботи така градація: **17-20 балів** – високий рівень; **16-12** – достатній; **10-6** – задовільний; **1-5** – низький рівень, робота потребує суттєвого доопрацювання; **0** – робота не виконана/не подана.

Неформальна освіта

Таблиця 7.9

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача вищої освіти

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
20	Індивідуально-консультаційна робота / Контрольна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом не менше 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Онлайн курси: Відбудова громади: розуміння процесів відновлення та реконструкції https://prometheus.org.ua/prometheus-free/community-reconstruction/
5	Практичне заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом не менше 15 годин (0,5 кредит ECTS) або більше	Лідерство в командах: побудова ефективної командної культури https://prometheus.org.ua/prometheus-free/team-leadership-team-culture/
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Бортник С.Ю., Лаврук Т.М., Олещенко А.В., Тимуляк Л.М. Просторове та ландшафтне планування: навчальний посібник. Електронне видання третє, оновлене та доповнене. К., 2022, 155 с.
2. Костишин О.О., Смолярчук М.В., Стойко Н.Є. Основи просторового і містобудівного планування: навч. посібник. Львів, 2022. Ч. I. 139 с.
3. Лабінська Г. Просторове планування в Україні: навч.-метод. посіб. Львів, 2024. 52 с.
4. Планування і забудова територій. К.: Мінрегіонбуд України, (Державні будівельні норми України). ДБН Б.2.2-12:2019. К., 2018. 177 с.
5. Посібник з питань просторового планування для уповноважених органів містобудування та архітектури об'єднаних територіальних громад. URL: www.rdpa.regionet.org.ua/sp
6. Територіально-просторове планування землекористування: навч. посібник / за заг. ред. професора А.М. Третяка. Третяк А.М., Третяк В.М., Прядка Т.М., Третяк Н.А. Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2022. 168 с.

Додаткова література:

1. Гайко Ю.І. та ін. Проблеми та перспективи розвитку житлової забудови в умовах комплексної реконструкції міста: [монографія]. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2019. 247 с.
2. Децентралізація в Україні. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/14282>.
3. Махнюк В.В., Махнюк В.М., Самойлова І.І. Забезпечення вимог цивільного захисту населення України в умовах війни під час планування та забудови територій. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. Т. 34(73). № 1. 2023. С. 63-68.
4. Просторове планування у новому адміністративно-територіальному поділі. Портал Децентралізація. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/12630>.
5. Самойлов О.О., Самойлова І.І. Екологічні аспекти функціонування та розвитку міського середовища. Актуальні питання у сучасній науці. Серія "Економіка". №10(40). 2025. С. 102-111.
6. Цифра Т., Чудовська В., Самойлова І. Концептуальні засади інтеграції Carbon Managementу проформи FIDIC та їх вплив на економічну ефективність будівництва в системі просторового розвитку територій України. Економіка і суспільство. Вип. 84. 2026. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7806/7780>
7. Територіальне проектування та районне планування: навч. посіб. П.О. Сухий, І.І. Костащук, С.М. Білокриницький, Ю.О. Білоус; 2-ге вид., переробл. та доповн. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 400 с.
8. Третяк А.М., Третяк В.М., Прядка Т.М., Складар Ю.Л., Капінос Н.О. Територіально-просторове планування використання земель в Україні: понятійний базис в контексті безпеки життєдіяльності людей. Агросвіт. 2021. № 15. С. 3–13.
9. Васильєва Е.В., Самойлова І.І. Інформаційні технології як інструмент підвищення ефективності управління девелоперськими проектами. Просторовий розвиток територій: традиції та інновації: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 20 листопада 2025 р.). К.: ДКС Центр, 2025. С. 60–62.

Нормативно-правове забезпечення:

1. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>.
2. Про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» / Закон України №6403. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61676
3. Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів / Постанова ВРУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1359-14>

4. Про містобудівний кадастр / Постанова ВРУ.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/559-2011-%D0%BF>
5. Про місцеве самоврядування в Україні / Закон України.
URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
6. Про основи містобудування / Закон України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>
7. Про регулювання містобудівної діяльності / Закон України.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри девелопменту та
просторового планування
від «_____» _____ 202_ № ____ .

Лист оновлення та перезатвердження РПНД

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	№ протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП
2026/2027				
2027/2028				
2028/2029				
2029/2030				
2030/2031				